

forekommer det mig, Principer, som man maa være i høj Grad betænkelig ved at slaa fast. Det kan jo ikke være Andet, end at en stor Del af de bedre Stillede i Samfundet maa være en stærk Sympathi med den Del af Samfundet, som arbejder saa haardt for Tilværelsen, og jeg tør sige, at jeg hører til dem, som høilig ønske, at disses Kaar kunde blive forbedrede paa en fornuftig Maade, og jeg har ved forskjellige Leiligheder ogsaa ydet mit lille Bidrag til, at der kunde komme bedre Forhold til Veie, hvad der jo desto værre i høj Grad trænges til, og hvortil vi endnu saa lidt ere naaede. Det har hidtil været Principet hos os, at de, der ikke kunde ernære sig selv, fik Hjælp af Fattigvæsenet, og jeg tør tro, at det gennemgaaende er fket med Humanitet, naar der er ydet Hjælp til Trængende paa den Maade, og at vistnok Ingen har lidt absolut Nød, naar han har henvendt sig til de Autoriteter, der ere indsatte for at bøde paa de uheldige bestaaende Forhold. Fattigvæsenet har jo imidlertid været omgærdet af saa mange Forholdsregler, og Understøttelse derfra ogsaa medført saa mange Byrder eller Forpligtelser, hvad jeg skal kalde det, for dem, der have været understøttede af det, at Opmærksomheden har været henvendt paa ved enkelte ekstraordinære Leiligheder at fri de Fattige for at komme under Fattigvæsenet, og derfor er der for allerede lang Tid siden oprettet en Institution, som kaldes de Fattiges Kasse, og som yder Hjælp til de Trængende i Samfundet, uden at de faae de Byrder eller Ubehageligheder paa sig, som Understøttelse af Fattigvæsenet medfører. Man gik endog videre, da man ved de nye Kommunallove tillod Sognene og Kjøbstadkommunerne at yde Hjælp til de Fattiges Kasse ved Udskrivning af Skat. Dog har man hidtil forsøgt at værne sig imod Misbrug af denne Fremgangsmaade ved, at Sognene skulde have Amtsrådernes Samtykke til at give dette Bidrag til de Fattiges Kasse, og ved at Kjøbstadkommunerne skulde, i alt Fald naar det ikke fremtraadte som en ligesvem Del af Vigningen, have Indretningsministeriets Samtykke. At vige bort fra disse Former kan medføre de allerfarligste Konsekvenser. Det kan tænkes, hvis man har socialistiske Byraad eller Sogneraad, at de uden videre udskrive Skat af de Velstaaende for at give til dem, som ere arbejdsløse. Det Begreb, Arbejdsløshed, er jo i høj Grad variabelt; den, der intet Arbejde har, trænger selvfølgelig til Hjælp, men det kan være af helt forskjellige Grunde, at han ikke har Arbejde. Man har i lang Tid i Kommunalbestyrelserne havt Opmær-

somheden henvendt paa, hvilket Misbrug der kunde gøres af Arbejdsløsheden overfor Fattigvæsenet, og man har derfor rundt omkring i Landet bygget Fattighuse og Arbejdsanstalter, der skulle værne Kommunerne mod Misbrug fra deres Side, der ikke ville bestille Noget, thi Arbejdsløsheden fremkommer ikke alene derved, at en Arbejder ikke med sin bedste Villie kan faae Arbejde, men ogsaa deraf, at en Arbejder ikke vil modtage det Arbejde, der er pinligt og ubehageligt, og som mangfoldige Gange kan medføre Slid og Slæb, haade med Opførelse af Rattero, Helbred og Kræfter. Der er Mange, der ere utilbøielige til at paatage sig et saadant Arbejde, og saa ere de jo arbejdsløse. Der kan altsaa drives store Misbrug dermed, og naar disse ikke have været saa stærkt fremtrædende, som man kunde have Grund til at frygte, er det dels, fordi Kommunalbestyrelserne, Sogneraadene og Byraadene have været varsomme og ikke ere gaaede i den Retning, jeg har antydnet, og dels fordi deres Ret har været omgærdet af Forholdsregler, som have værnet dem mod Misbrug. Om Arbejdsløsheden nu er større, end den pleier at være hver Vinter, er muligt, jeg tør ikke udtale mig bestemt derom, og jeg tør i alt Fald ikke modsigge det, naar det bliver paataget af Andre, jeg veed som sagt ikke, om det er Tilfældet. Smidertid tror jeg, at en vis Arbejdsløshed er til Stede, men at denne skulde være begrundet i Vinterens Strængthed, det skal ingen kunne sige, i alt Fald ikke for Diebliffet. Sagen er vel den, at Arbejdsgiverne paa Grund af det økonomiske Tryk, hvorunder de lide, have været ude af Stand til at give saa meget Arbejde, at hele Arbejderbefolkningen kan faae Fortjeneste derved, og derfor kunde der nok være Spørgsmaal om, at man ved Siden af at tænke paa at hjælpe Arbejderbefolkningen paa den Maade, som her er foreslaaet, kunde hjælpe til, at de økonomiske Tilstande bleve forbedrede ogsaa for den Del af Befolkningen, som giver Arbejde. Jeg tør ikke ved denne Leilighed, da vi nu tillige have travlt i Dag, komme dybere ind paa, ved hvilke Midler dette skulde ske, men Midler ville utvivlsomt kunne findes. Naar vi derfor nu tage dette Forslag for os, maa jeg sige, at det for mit Bedkommende er med megen Vengstelighed, at jeg slutter mig til den Tanke, som ligger til Grund for det. Men da Rigsdagen nu en Gang har været med til at give et Forslag støttende sig til de Principer, der ligge til Grund for Regeringsforslaget, og da jeg for mit Bedkommende nødig vil være med til at forhindre, at den Hjælp, der kunde ydes Befolkningen, ogsaa virkelig bliver ydet den, vil